FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Nationale bliksemactie op bouwplaatsen

Resultaten

Juni 2026

De Arbeidsinspectie Toezicht op het Welzijn op het Werk heeft tijdens de nationale bliksemactie op 25 en 26 juni 2026 116 aannemers op bouwplaatsen geïnspecteerd. De actie richtte zich op een aantal hardnekkige risico's binnen de bouwsector, waaronder werken op hoogte, conformiteit van steigers en blootstelling aan kwartsstof. Ook de bescherming tegen hitte van klimatologische oorsprong en naleving van de basisveiligheidsopleiding werden geïnspecteerd.

In totaal werden 256 inbreuken vastgesteld.

Onderstaande grafiek toont de procentuele verdeling van de vaststellingen:

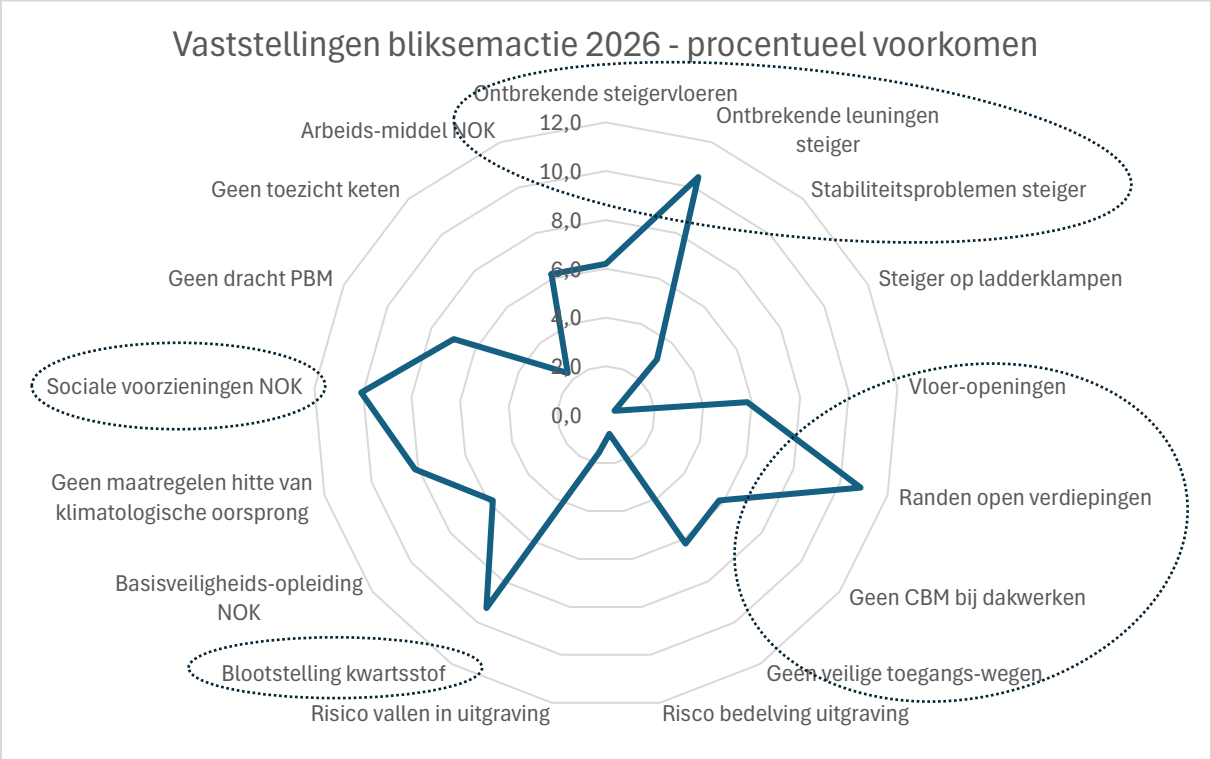

In deze grafiek tekenen 4 assen zich duidelijk af:

- Tekortkomingen aan steigers
- Risico op vallen van hoogte
- Blootstelling aan kwartsstof
- Sociale voorzieningen die ontbreken of niet in orde zijn

Bespreking van deze 4 assen:

- Tekortkomingen aan steigers (19,8%): dit omvat het ontbreken van kantplanken en/of tussenleuningen of bovenleuningen evenals het ontbreken van leuningen aan de rugzijde van de steiger. Ook het ontbreken van vloerelementen op steigers vormt een frequent voorkomend probleem.
- Risico op vallen van hoogte: (28,7%):
    - Randen van open verdiepingen (10,9%): dit zijn verdiepingen van bouwwerken die niet beveiligd zijn tegen vallen van hoogte. Ofwel is de beveiliging niet adequaat (onvoldoende weerstand om een struikelende of vallende persoon tegen te houden), ofwel was de beveiliging tegen vallen geheel of gedeeltelijk afwezig.

- Geen collectieve beschermingsmaatregelen bij dakwerken (5,8%): dit omvat het ontbreken van collectieve preventiemaatregelen aan de randen van het dak (zowel bij hellende daken als bij platte daken).

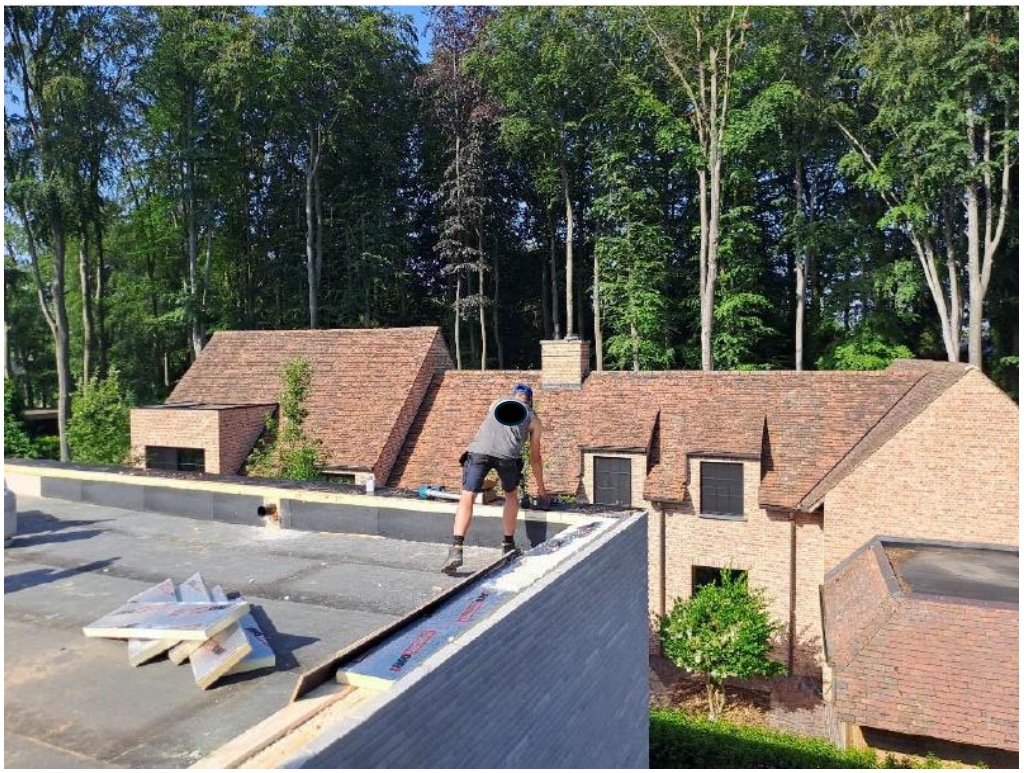

- Vloeropeningen (5,8%): dit zijn openingen in de verdiepingsvloeren van het gebouw die niet afgeschermd zijn tegen vallen doorheen deze openingen. Ook niet of onvoldoende beveiligde liftschachten of technische kokers behoren tot deze categorie.

- Onveilige toegangswegen (6,2%): trappen zonder leuningen, ladders welke niet gezekerd zijn tegen wegschuiven, uitstekende wachtwapening die niet afgeschermd is.

- Blootstelling aan kwartsstof (9,3%): dit behelst de blootstelling aan inadembaar stof dat ontstaat door het bewerken van kwartshoudende materialen (welfsels, predallen, bakstenen, klinkers, betonnen borduren, snelbouwstenen, ...) en dit zonder watertoevoer of stofafzuiging op de slijpschijf of tafelzaag. Procesmatig gegenereerd inadembaar stof van kristallijn siliciumdioxide (gekend als kwartsstof) is gecatalogeerd als een kankerverwekkende stof en kan leiden tot longproblemen en zelfs longkanker. Zoals bij veel chemische agentia kan jarenlange blootstelling leiden tot ernstige gezondheidsschade, zelfs na de pensionering.

- Sociale voorzieningen die ontbreken of niet in orde zijn (10,1%): dit omvat o.a. het ontbreken van (een) toilet(ten) met stromend water op de bouwplaats, het ontbreken van een refter, het ontbreken van de mogelijkheid om de handen te wassen. Goede, propere sociale voorzieningen zijn essentiële zaken die het welzijn van de bouwvakkers verhogen.

Wanneer de bovenvermelde tekortkomingen aan steigers en de valrisico's van het bouwwerk worden samengevoegd dan vertegenwoordigen deze samen 49% van de vaststellingen.

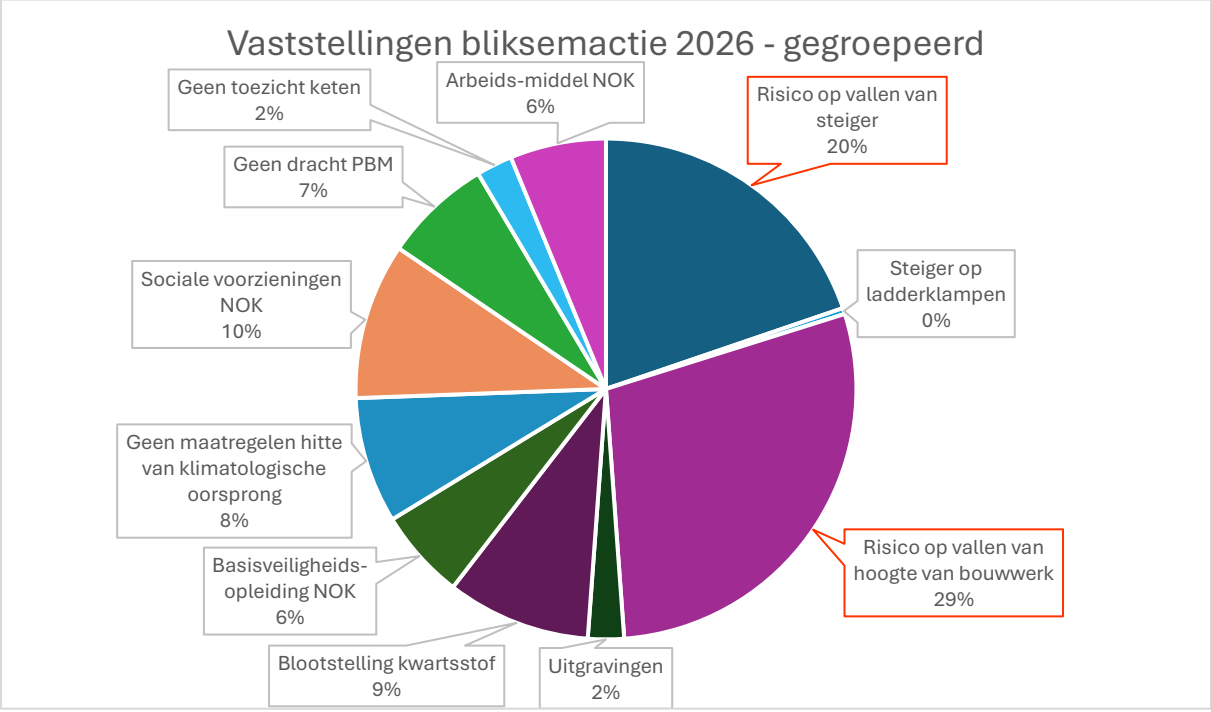

Ook in 2023, 2024 en 2025 waren de vaststellingen gelijkaardig: het risico op vallen van hoogte op de bouwplaats vertegenwoordigde respectievelijk 46%, 49% en 48% van de vaststellingen.

Omdat de bliksemactie doorging op 25 & 26 juni 2026 tijdens één van de warmste weken van het jaar, hadden de inspecteurs ook aandacht voor de implementatie van preventiemaatregelen tegen hitte van klimatologische oorsprong en UV-straling. De inspecteurs stelden in dat kader 21 inbreuken vast (8,1% van de vaststellingen):

- 8x geen technische of organisatorische maatregelen (bv. het verschuiven van de werkdag, werken in de schaduw, het uitstellen van bepaalde werken, ...)
- 6x geen drinkwater
- 7x geen bescherming tegen UV-straling (bv. werken in ontbloot bovenlichaam, geen zonnecrème, ...)

De volgende grafiek toont de verdeling van de manier waarop de inspecteurs reageerden op de vaststellingen die zij deden op de bouwplaatsen. Dit zijn de zogenaamde inspectieproducten.

Bij dreigend en onmiddellijk gevaar voor de fysieke integriteit of de gezondheid van de bouwvakkers werden de werken stopgezet door middel van een bevel (31% van de inspectieproducten).

Bij zeer ernstige tekortkomingen, bv. risico op vallen van hoogte van meer dan 5 meter, werd bijkomend een Proces-Verbaal tot vaststelling van inbreuken opgesteld (7% van de inspectieproducten) en overgemaakt aan de bevoegde arbeidsauditeur. Dit kan leiden tot een vervolging voor de correctionele rechtbank, een minnelijke schikking of een administratieve geldboete.

De schriftelijke waarschuwingen vormen het gros van de inspectieproducten (50%), door middel van dit inspectieproduct wordt de geadresseerde geattendeerd op de tekortkomingen. Schriftelijke waarschuwingen kunnen een antecedent vormen bij herhaalde vaststellingen, de gemelde tekortkomingen zijn immers niet vrijblijvend.